

Գրասենյակ
22.02.2010
11010062

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐ
Հ Ր Ա Մ Ա Ն

№ 1019-Ն

07. 12

2009

ՆԱԽԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐԴԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 2901 «ՎԵՐԱՄՔԱՐԶ ՏՐԱՆՄՊՈՐՏԱՑԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՇԱՐՎԱԳՈՐԾՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ «ԱԿՏՈՎՈՒՆԿԱԿԱՐ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԶԱԹՈՐԾԻՉԸ
ԳԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱԻՆ

Դեկլարովելով «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» ԳԳ օրենքի 16-րդ հոդվածի 2-րդ կետի պահանջով և հիմք ընդունելով ԳԳ ԿԳ նախարարի 2009թ. մայիսի 12-ի «Նախնական և միջին մասնագիտական կրթության պետական կրթական չափորոշիչների և ուսումնամեթոդական փաստաթղթերի վերաբերյալ փորձագիտական եզրակացություն տալու նպատակով ստեղծվող ոլորտային հանձնաժողովների կազմը՝ ըստ մասնագիտական խմբերի հաստատելու մասին» N 445-Ն/Ք հրամանով հաստատված ոլորտային հանձնաժողովների փորձագիտական եզրակացությունը.

Գ Ր Ա Մ Ա Տ ՈՒ Մ Ե Մ

1. Հաստատել նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկոնստրուկտոր» որակավորման պետական կրթական չափորոշիչը՝ համաձայն հավելվածի:
2. Նախարարության աշխատակազմի նախնական և միջին մասնագիտական կրթության վարչությանը (պետ՝ Ա.Աղբալյան) և օրենսդրության և իրավաբանական վարչությանը (պետ՝ Մ.Գրիգորյան)՝ սահմանված կարգով հրամանը ներկայացնել ԳԳ արդարադատության նախարարություն՝ պետական գրանցման:
3. Հրամանի կատարման հսկողությունը հանձնարարել նախարարի տեղակալ Ա.Ավետիսյանին:

ՆԱԽԱՐԱՐ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ

**ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՅԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ
2901 «ՎԵՐԱՄԲԱՐԶ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՇԱՐՎԱԳՈՐԾՈՒՄ»
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ «ԱՎՏՈԿՈՒՆԿԱՎԱՐ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ
ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ**

ԳԼՈՒԽ 1

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՅԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 2901 «ՎԵՐԱՄԲԱՐԶ
ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՇԱՐՎԱԳՈՐԾՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ
«ԱՎՏՈԿՈՒՆԿԱՎԱՐ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

1. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության «Արհեստավոր» որակավորման աստիճանի 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորումը հաստատված է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2008թ. հունիսի 31-ի «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006թ. հունվարի 12-ի N 73-ն որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու մասին» N 838-Ն որոշմամբ:
2. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի յուրացումն իրականացվում է ուսուցման առկա ձևով:
3. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի յուրացման համար Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2008թ. հունիսի 31-ի «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006թ. հունվարի 12-ի N 73-ն որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու մասին» N 838-Ն որոշմամբ սահմանվում են ուսումնառության հետևյալ նորմատիվային ժամկետները.

1) կրթության առկա ձևով`

ա. միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթության հիմքով` 1 տարի

բ. հիմնական ընդհանուր կրթության հիմքով առանց միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթություն ստանալու` 1 տարի,

գ. հիմնական ընդհանուր կրթության հիմքով` ավագ դպրոցի կրթական ծրագրի հետ համատեղելու դեպքում` 3 տարի

4. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթության հիմքով և հիմնական ընդհանուր կրթության հիմքով յուրացնող ուսանողի ուսումնական բեռնվածության նվազագույն ծավալը 1404 ժամ է, առավելագույն ծավալը` 2376 ժամ: Հիմնական կրթական ծրագիրը հիմնական ընդհանուր կրթության հիմքով` ավագ դպրոցի կրթական ծրագրի հետ համատեղելու դեպքում ուսումնառության տևողությունն ավելանում է 104 շաբաթով:

ԳԼՈՒԽ 2.

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՅԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 2901 «ՎԵՐԱՄԲԱՐԶ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՇԱՅԱԳՈՐԾՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ «ԱՎՏՈԿՈՒՆԿԱԿԱՐ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐՆ ԱՎԱՐՏԱԾ ՇՐՋԱՆԱԿԱՐՏԻ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

5. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորմամբ մասնագետը կարող է իրականացնել հետևյալ զբաղմունքները.

- 1) վարել և սպասարկել ավտոկռունկ, պահպանելով ճանապարհային երթևեկության կանոնները,
- 2) կատարել բեռնման, բեռնաթափման, բեռի բարձրացման, իջեցման, տեղափոխման և տեղադրման աշխատանքներ, պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոնները,
- 3) կատարել ավտոկռունկը վառելիքով և քսայուղերով լիցքավորման աշխատանքներ,
- 4) վերացնել շահագործման ժամանակ առաջացած փոքր անսարքությունները:

6. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորմամբ շրջանավարտը իր մասնագիտական գործունեության ընթացքում պետք է իրականացնի հետևյալ պարտականությունները.

- 1) ավտոկռունկի նախապատրաստումը և սպասարկումը, վառելիքով, քսայուղերով և հովացնող հեղուկներով լիցքավորումը,
- 2) ավտոկռունկ վարելը,
- 3) ճանապարհային երթևեկության կանոնների իմացությունը և դրանց պարտադիր պահպանումը երթևեկության ժամանակ,
- 4) ավտոկռունկի շահագործման ժամանակ առաջացած փոքր անսարքությունների վերացումը,
- 5) ավտոկռունկում տեղակայված չափիչ սարքերի վերահսկումը, դրանց ցուցմունքները շահագործման ժամանակ հաշվի առնելը,
- 6) ավտոկռունկը աշխատանքային դիրքի բերելը (մոնտաժում) և երթևեկության դիրքի ետ բերելը (ապամոնտաժում),
- 7) բեռների անվտանգ բեռնումը, բեռնաթափումը, բարձրացումը, իջեցումը, տեղափոխումը և տեղադրումը,
- 8) ավտոկռունկի հիմնական վերանորոգումներին և վերանորոգումից հետո առանձին հանգույցների փորձարկմանն ու գործարկմանը մասնակցելը:

ԳԼՈՒԽ 3.

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՅԱՆՋՆԵՐ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՅԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 2901 «ՎԵՐԱՄԲԱՐԶ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՇԱՅԱԳՈՐԾՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ «ԱՎՏՈԿՈՒՆԿԱԿԱՐ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ

7. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը շրջանավարտի համար պետք է ապահովի`

- 1) ժամանակակից անհատի և քաղաքացու ձևավորման պահանջներին համապատասխան ազգային և համամարդկային մշակույթի ու պատմության վերաբերյալ գիտելիքների յուրացում, դրանք մասնագիտական գործունեության ընթացքում կիրառելու հմտությունների ձևավորում,

- 2) մասնագիտական ոլորտի ընդհանուր գիտելիքների յուրացում, որոնք բավարար հիմք են հանդիսանում մասնագիտական խնդիրների հետ կապված հանձնարարությունները կատարելու համար,
- 3) մասնագիտական տեսական ու գործնական գիտելիքները կիրառելով արդյունավետ օգտագործել համապատասխան գործիքներ, սարքավորումներ, հարմարանքներ,
- 4) մասնագիտական գործառնությունները համապատասխան նորմաների սահմաններում իրականացնելու հմտությունների ձևավորում,
- 5) մասնագիտական տերմինաբանության ճիշտ ընկալում և կիրառում,
- 6) մասնագիտական գործունեության ժամանակ համապատասխան գործողությունների սոցիալական հետևանքները հաշվի առնելու հմտություն,
- 7) մասնագիտական ինքնագարգացման և կատարելագործման նպատակով իրեն անհրաժեշտ տեղեկությունները մասնագիտական աղբյուրներից ձեռք բերելու հմտությունների ձևավորում,
- 8) աշխատանքային խնդիրների լուծման ժամանակ պատասխանատվություն ստանձնելու, լուծումները հիմնավորված իրականացնելու կարևորությունը պատկերացնելու, նման աշխատանքի պատրաստ լինելու մակարդակ,
- 9) ինչպես ընդհանուր, այնպես էլ որոշակի փոփոխվող գործոններով իրավիճակներում աշխատելու համար հմտությունների ձևավորում:

ԳԼՈՒԽ 4.

ՊԱՅԱՆՋՆԵՐ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՅԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 2901

« ՎԵՐԱՄԲԱՐՁ ՏՐԱՆՄՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՇԱՐՎԱԳՈՐԾՈՒՄ » ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ «ԱՎՏՈԿՈՒՄԿԱՎԱՐ» ՈՐԱԿՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՊԱՐՏԱԴԻՐ ՆՎԱԶԱԳՈՒՅՆԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ

8. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը շրջանավարտի համար ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքների բնագավառում պետք է ապահովի՝

- 1) իմանալ ՀՀ Սահմանադրության, մարդու և հասարակության, քաղաքացիների միջև հարաբերությունները կարգավորող, իր բնագավառի օրենքների և նորմատիվ փաստաթղթերի հիմնական դրույթները,
- 2) տիրապետել հայոց լեզվին,
- 3) հաղորդակցվել մեկ օտար լեզվով,
- 4) պատկերացում ունենալ առողջ կենսակերպի մասին, տիրապետել ֆիզիկական կատարելագործման ունակություններին և հմտություններին,
- 5) ծանոթանալ ազգային և համաշխարհային պատմությանն ու մշակույթին,
- 6) պատկերացում ունենալ անձի և հասարակության զարգացման օրինաչափությունների, հասարակության սոցիալական կառուցվածքի, շարժումների, քաղաքականության սուբյեկտների, քաղաքական հարաբերությունների և գործընթացների մասին:

9. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը շրջանավարտի համար մաթեմատիկական և ընդհանուր բնագիտական գիտելիքների բնագավառում պետք է ապահովի՝

1) ծանոթ լինել էկոլոգիական հիմնական հասկացություններին, բնապահպանական գլոբալ և տարածքային հիմնախնդիրներին,

2) պատկերացում ունենալ արտակարգ իրավիճակների մասին, տիրապետել արտակարգ իրավիճակներում գործելու սկզբունքներին, ծանոթ լինել փրկարարական աշխատանքների կազմակերպման կառույցներին և փրկարարական տեխնիկային, կարողանալ օգտագործել անհատական պաշտպանության միջոցներ,

3) տիրապետել տեղեկատվության հավաքման, պահպանման և մշակման համակարգչային մեթոդներին և կարողանալ օգտագործել ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ:

10. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը շրջանավարտի համար պետք է ապահովի առանցքային հմտություններին տիրապետում՝ ըստ աղյուսակ 1-ում բերված մոդուլների:

11. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը շրջանավարտի համար պետք է ապահովի ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական կարողությունների ձեռքբերում՝ ըստ աղյուսակ 2-ում բերված մոդուլների:

ԳԼՈՒԽ 5.

ՊԱՅԱՆՋՆԵՐ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐԿԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 2901 «ՎԵՐԱՄԲԱՐԶ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱԶԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՇԱՐՎԱԳՐԾՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ «ԱՎՏՈԿՐՈՒՆԿԱՎԱՐ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ՆԿԱՏՄԱՍԲ

12. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության կադրային ապահովության և կադրային համապատասխանության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատություններում ուսումնական գործընթացն իրականացնում են մանկավարժական և ուսումնաօժանդակ անձնակազմի աշխատողները:

2) Հաստատության մանկավարժական աշխատողների կազմում ընդգրկվում են դասախոսներ, արտադրական ուսուցման վարպետներ:

3) Դասախոսական անձնակազմի աշխատողները, որպես կանոն, պետք է ունենան իրենց կողմից ուսուցանվող դասընթացի գծով բարձրագույն մասնագիտական կրթություն:

4) Հատուկ մասնագիտական դասընթացները պարապող դասախոսների համար մասնագիտական աշխատանքի փորձի առկայությունը ցանկալի է:

5) Ուսումնական պրակտիկան վարող արտադրական ուսուցման վարպետը պետք է ունենա համապատասխան մասնագիտական կրթություն և մասնագիտական աշխատանքի փորձ:

6) Արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները վարում է մասնագիտական դասընթացի դասախոսը:

13. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար»

որակավորման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության ուսումնամեթոդական ապահովության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի իրականացումը պետք է ապահովված լինի ուսանողի համար մատչելի տեղեկատվական նյութերով (գրադարանային ֆոնդ, տվյալների համակարգչային բազա), ինչն, ըստ բովանդակության, պետք է համապատասխանի մասնագիտության ուսումնական պլանով նախատեսված առարկաների լրիվ ցանկին: Այդ առարկաների, ինչպես նաև ուսումնական գործընթացի կազմակերպման բոլոր ձևերի գծով (տեսական, գործնական պարապմունքների, ուսումնական, արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաների, կուրսային աշխատանքների) պետք է առկա լինեն համապատասխան դասագրքեր, ուսումնամեթոդական, մեթոդական ձեռնարկներ, ուղեցույցներ (գործնական պարապմունքների, ինքնուրույն արտալսարանային աշխատանքների կազմակերպման համար), գործնական խաղերի սցենարներ (ղերային խաղեր), թեստային հանձնարարականների հավաքածուներ, ալգորիթմներ, մեթոդական մշակումներ, ցուցումներ, երաշխավորություններ, դիտողական նյութեր, ուսուցման տեխնիկական միջոցներ (ուսումնադիտողական, լսատեսողական նյութեր դասավանդվող բոլոր առարկաների և բոլոր տեսակի պարապմունքների վերաբերյալ՝ ուսանողների և դասախոսների համար), ինչպես նաև միջանկյալ և ամփոփիչ ատեստավորման նյութեր:

14. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող կազմակերպության նյութատեխնիկական ապահովության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Ուսումնական կաբինետների երաշխավորվող ցանկը՝

- ա. հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի հիմունքների,
- բ. օտար լեզվի,
- գ. իրավունքի հիմունքների,
- դ. պատմության,
- ե. քաղաքագիտության և սոցիոլոգիայի,
- զ. էկոլոգիայի,
- է. ավտոմեքենայի վարման հմտությունների,
- ը. ճանապարհային երթևեկության կանոնների և անվտանգ երթևեկության հիմունքների,
- թ. ավտոկռունկի կառուցվածքի,
- ժ. աշխատանքի անվտանգության,
- ժա. անհատական համակարգիչների:

3) Ուսումնական լաբորատորիաների երաշխավորվող ցանկը՝

- ա. ավտոմեքենայի վարման վարժասարքերի,
- բ. կռունկի կառավարման վարժասարքերի:

4) Ուսումնական արհեստանոցներ

- ա. ավտոկռունկի տեխնիկական սպասարկման:

5) Սպորտային համալիր՝

- ա. մարզադահլիճ,
- բ. մարզահրապարակ:

Կրթական ծրագիր իրականացնող կազմակերպությունը, ելնելով անհրաժեշտությունից, կարող է ձևավորել լրացուցիչ կաբինետներ, լաբորատորիաներ, արհեստանոցներ:

15. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Ուսանողի շաբաթական ուսումնական բեռնվածության առավելագույն ծավալը չպետք է գերազանցի 54 ժամը՝ ներառյալ լսարանային և արտալսարանային ուսումնական աշխատանքի բոլոր տեսակները:

2) Ուսումնառության ընթացքում ուսանողի բեռնվածությունը պարտադիր լսարանային պարապմունքներով չպետք է գերազանցի շաբաթական 36 ժամը, ինչը նաև ուսումնական բեռնվածության նվազագույն ծավալն է, ընդ որում՝ նշված ծավալը չի ներառում նախասիրական առարկաների պարապմունքները, խորհրդատվությունները և լրացուցիչ արտալսարանային պարապմունքները:

3) Ուսումնական խմբի համար սահմանվում են խորհրդատվության ժամեր յուրաքանչյուր ուսումնական տարում մինչև 100 ժամ:

4) Ուսումնական տարվա սկիզբը և ավարտը բոլոր կուրսերում որոշվում է ուսումնական պլաններով:

5) Ուսանողների համար սահմանվում են արձակուրդներ տարեկան առնվազն երկու անգամ՝ 8-11 շաբաթ ընդհանուր տևողությամբ, այդ թվում 2 շաբաթից ոչ պակաս ձմռան ժամանակահատվածում: Արձակուրդների կոնկրետ տևողությունները և ժամկետները սահմանում է ուսումնական հաստատությունը:

6) Նախասիրական առարկաների ցանկը, դրանց ծավալը (ոչ ավել, քան շաբաթական 4 ժամ առանձին դասացուցակով) և ուսուցման ժամկետները որոշում է կազմակերպությունը՝ ուսանողների ընտրությամբ:

16. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի պրակտիկաների կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի ուսուցումը ներառում է ուսումնական (տեսական ուսուցմամբ և(կամ) առանց տեսական ուսուցման), արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները:

2) Պրակտիկաների ընթացքում ուսանողները կատարելագործում են իրենց գործնական հմտությունները:

3) Պրակտիկայի տևողությունը սահմանվում է մասնագիտության ուսումնական պլանով:

4) Պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերը կազմում և հաստատում են ուսումնական հաստատությունները:

5) Պրակտիկաների անցկացումը վարում են արտադրական ուսուցման վարպետները, դասախոսները:

6) Ուսումնական պրակտիկաներն անց են կացվում պրակտիկայի ծրագրի կատարումն ապահովելու համար բավարար կահավորում ու տեխնիկական հագեցում ունեցող ուսումնական,

ուսումնա-արտադրական արհեստանոցներում, ուսումնական տնտեսություններում, ուսումնափորձնական տեղամասերում, ուսումնական հաստատության այլ ուսումնաօժանդակ օբյեկտներում, ինչպես նաև արտադրական կազմակերպություններում, հաստատություններում :

7) Արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները, որպես կանոն, անց են կացվում պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերի բովանդակությանը համապատասխան պայմաններ ունեցող կազմակերպություններում:

8) Պրակտիկայի վայրում պարտադիր է ավտոկռունկի առկայությունը:

9) Պրակտիկայի վայրում ցանկալի է նաև ավտոկռունկների նորոգման գործընթացների առկայությունը:

17. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնելու ընթացքում ուսանողների միջանկյալ և ամփոփիչ ատեստավորումների նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով ուսուցման ընթացքը վերահսկելու և արդյունքների ձեռքբերումը գնահատելու նպատակով անց է կացվում ուսանողների միջանկյալ ատեստավորում, իսկ որակավորում շնորհելու համար՝ շրջանավարտների պետական ամփոփիչ ատեստավորում:

2) Միջանկյալ ատեստավորում անց է կացվում ուսումնական կիսամյակի ընթացքում և վերջում:

3) Ռեսուրսային կիսամյակի սկզբում ուսանողը տեղեկացվում է կիսամյակի ընթացքում միջանկյալ ատեստավորման բնույթի, ներառվող նյութի ծավալի և ժամկետների մասին:

4) Ռեսուրսային միջանկյալ ատեստավորման տեսակը և անցկացման ձևը ընտրում է ուսումնական հաստատությունը:

5) Շրջանավարտների ամփոփիչ ատեստավորում երաշխավորվում է անց կացնել առանձին առարկաներից կամ մոդուլներից պետական քննության, համալիր (միջառարկայական կամ միջմոդուլային) պետական քննության կամ ավարտական /դիպլոմային/ աշխատանք կատարելու և պաշտպանելու ձևով: Ամփոփիչ ատեստավորման ձևը ընտրում է ուսումնական հաստատությունը:

6) Ամփոփիչ ատեստավորման ընտրված ձևը և ներառվող նյութի ծավալը պետք է հնարավորություն տա հանոզվել սույն չափորոշչով 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորման արհեստավորի պատրաստվածության նկատմամբ սահմանված պահանջներին շրջանավարտի համապատասխանության մեջ:

ԳԼՈՒԽ 6.

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐԴԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 2901

«ՎԵՐԱՄԲԱՐԶ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՇԱԿԱԳՈՐԾՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ «ԱՎՏՈԿՐՈՒՆԿԱՎԱՐ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԸ ԵՎ ՆՐԱ ՊԱՐԶԱԲԱՆՈՒՄՆԵՐԸ

18. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնելու նպատակով սահմանվում է օրինակելի ուսումնական պլան՝ համաձայն աղյուսակ 3-ի:

19. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնող կազմակերպությունը՝

1) սույն չափորոշիչով սահմանված օրինակելի ուսումնական պլանի հիման վրա կազմում և հաստատում է աշխատանքային ուսումնական պլանը,

2) աշխատանքային ուսումնական պլանը կազմելիս կարող է մինչև 5% չափով փոփոխել դասընթացների և մոդուլների ժամաքանակը,

3) կարող է փոփոխել առանձին առարկաների և մոդուլների ծրագրային նյութի բովանդակությունը 15%-ի սահմաններում՝ չփոփոխելով արդյունքները և կատարման չափանիշները,

4) առարկայի և (կամ) մոդուլի ընդհանուր ժամաքանակի սահմաններում որոշում է տեսական, գործնական և լաբորատոր պարապմունքների ժամաքանակները,

5) պրակտիկայի համար նախատեսված շաբաթների սահմաններում որոշում է ուսումնական և արտադրական պրակտիկաների տևողությունները, անցկացման ժամկետները, նախաավարտական պրակտիկայի տևողությունը,

6) մասնագիտական առարկաների և մոդուլների ուսումնական ծրագրերը կազմելիս հաշվի է առնում գործատուների, գործադիր իշխանությունների, մասնագիտական ոլորտը կառավարող պետական լիազորված մարմինների, այլ շահագրգիռ սուբյեկտների (սոցիալական գործընկերների) առաջարկությունները,

7) ընտրում է շրջանավարտների՝ սույն չափորոշիչով երաշխավորված ամփոփիչ ատեստավորման ձևերից մեկը:

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի առանցքային հմտությունների մոդուլներ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱՌԱՋԻՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ԱԱՕ-3-09-001
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է ուսանողներին աշխատանքի անվտանգության և առաջին օգնության վերաբերյալ համապատասխան գիտելիքներ մատուցելը, ինչպես նաև աշխատանքի պաշտպանության և առաջին օգնության միջոցառումների կազմակերպման վերաբերյալ հմտություններ զարգացնելը:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել աշխատանքի պաշտպանության իրավական և կազմակերպչական դրույթները
Կատարման չափանիշներ	ա. Գիտի աշխատանքի պաշտպանության վերաբերյալ իրավական ակտերը և օրենքները: բ. Գիտի աշխատանքի անվտանգության կազմակերպման ներքին նորմատիվային փաստաթղթերը: գ. Գիտի աշխատանքի անվտանգության նորմերի և կանոնների խախտման հետ կապված պատասխանատվությունը: դ. Գիտի աշխատանքի անվտանգության նորմերի և կանոնների պահպանման նկատմամբ վերահսկողության ձևերը և մեխանիզմները: ե. Գիտի դժբախտ դեպքերի և պատահարների հետաքննության, փաստաթղթավորման և հաշվառման կարգը: զ. Գիտի տարբեր մակարդակների ղեկավարների պատասխանատվությունը աշխատանքի անվտանգության նորմերի պահպանման համար:
Ուսումնառության արդյունք 2	Բացատրել անվտանգության տեխնիկայի նորմերը և կանոնները
Կատարման չափանիշներ	ա. Գիտի տեխնոլոգիական սարքավորումների, մեխանիզմների, փոխադրամիջոցների, վերամբարձ-տրանսպորտային միջոցների շահագործման անվտանգության տեխնիկայի հիմնական պահանջները: բ. Գիտի էլեկտրաանվտանգության կանոնները և պաշտպանությունը: գ. Գիտի հրդեհանվտանգության կանոնները և պաշտպանությունը: դ. Գիտի ճնշման տակ աշխատող սարքավորումների և մեխանիզմների անվտանգ շահագործման կանոնները: ե. Գիտի բենզինի, վառելիքաքսայուղերի և այլ վտանգավոր նյութերի հետ աշխատանքի կանոնները:
Ուսումնառության արդյունք 3	Բացատրել արտադրական սանիտարիայի և հիգիենայի վերաբերյալ պահանջները
Կատարման չափանիշներ	ա. Պատկերացնում է արտադրական սանիտարիայի և հիգիենայի հասկացությունները: բ. Գիտի արտադրական միկրոկլիմայի վերաբերյալ նորմատիվային պահանջները: գ. Գիտի արտադրական աղմուկից և ցնցումներից պաշտպանվելու միջոցները: դ. Գիտի արտադրական լուսավորվածությանը ներկայացվող պահանջները և նորմերը: ե. Աշխատանքի ընթացքում պահպանում է անհատական հիգիենայի կանոնները:
Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել առաջին օգնության կազմակերպումը և անհրաժեշտ միջոցները
Կատարման չափանիշներ	ա. Գիտի ճիշտ կատարել արհեստական շնչառություն: բ. Գիտի ճիշտ կատարել սրտի աշխատանքի վերականգնում:

	<p>գ. Գիտի դադարեցնել արյան հոսքը և դնել վիրակապ:</p> <p>դ. Գիտի կոտրվածքների վիրակապման կարգը:</p> <p>ե. Ճիշտ է կատարում առաջին օգնությունն այրվածքների դեպքում:</p> <p>զ. Ճիշտ է կատարում առաջին օգնությունն էլեկտրահարման դեպքում:</p> <p>է. Ճիշտ է կատարում առաջին օգնությունը թունավորումների դեպքում:</p>
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ԱՀՀ – 3-09-001
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ զարգացնել և ամրապնդել հաղորդակցության ունակությունները, ինքնավստահությունը, արդյունավետ և ակտիվ կերպով հաղորդակցվելու կարողությունը՝ աշխատանքային ու մասնագիտական գործունեության ընթացքում, ինչպես նաև՝ անձնական կյանքում:
Մոդուլի տևողությունը	18 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարարման արդյունքի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Սահմանել ուսումնառության անձնական նպատակները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. Ճիշտ է սահմանում ուսումնառության անձնական նպատակները,</p> <p>բ. Ճիշտ է պլանավորում և կիրառում ուսումնառության անձնական նպատակների ձեռքբերմանն ուղղված ուսումնառության գործընթացները,</p> <p>գ. Ճիշտ է սահմանում ուսումնառության տարբեր եղանակները</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	Բանավոր և գրավոր տեղեկատվական հաղորդում կատարել պարզ թեմաների և տեքստերի մասին
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. Ճիշտ է ներկայացնում բանավոր և գրավոր խոսքը, պահպանելով համապատասխան կառուցվածքը,</p> <p>բ. Հաղորդումը պարունակում է պարզ տեղեկատվություն, կարծիքներ կամ գաղափարներ,</p> <p>գ. Տեղեկատվության առանձնացում/խմբավորումը նպատակային է կատարում,</p> <p>դ. Հաղորդումը իրականացնում է՝ հաշվի առնելով իրավիճակը և լսարանը:</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	Նախաձեռնել, պահպանել, եզրափակել երկխոսություններ և քննարկումներ
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. Ճիշտ է կիրառում «ակտիվ ունկնդրման» ժամանակ օգտագործվող հմտությունները,</p> <p>բ. Ազատ կերպով ձևակերպում, արտահայտում և պաշտպանում է իր գաղափարները, տեսակետներն ու կարծիքները,</p> <p>գ. Ցուցաբերում է համոզվելու հատկություն,</p> <p>դ. Կատարում է ճիշտ ամփոփում/եզրափակում:</p>
Ուսումնառության արդյունք 4	Կատարել փաստաթղթավորում
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. Ճիշտ է սահմանում տարբեր փաստաթղթերը՝ ըստ նրանց նշանակության,</p> <p>բ. Ճիշտ է նախանշում տարբեր փաստաթղթերի օգտագործման տեղը և դերը,</p> <p>գ. Ճիշտ է կատարում տարբեր տեսակի տեղեկատվությունների փաստաթղթավորումը:</p>
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԱՇԽ-3-09-001
Մոդուլի նպատակը	Ուսանողի մոտ ձևավորել ցանկացած բնագավառում առաջացած աշխատանքային խնդիրներն ընկալելու, հասկանալու և համապատասխան լուծումներ գտնելու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	18 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան

Մոդուլի գնահատման կարգը	մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարարման կարգակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Կառավարել սթրեսը և ժամանակը:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում սթրեսի կանխարգելման և անխուսափելի սթրեսին դիմակայելու մեթոդները. բ. ճիշտ է կազմում իր աշխատաքնային պլանը (պայմանական աշխատանքային պլան). գ. ճիշտ է ներկայացնում ժամանակի արդյունավետ օգտագործման միջոցները:
Ուսումնառության արդյունք 2	Դրսևորել քննադատական մտածողություն:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է գնահատում տեղեկատվության հուսալիության և զգացմունքայնության աստիճանը. բ. Ստացած տեղեկատվությունը ճիշտ և արդյունավետորեն համադրում է առկա գիտելիքների հետ. գ. Իրականացնում է կառուցողական քննադատություն և ճիշտ է բացատրում կառուցողական քննադատության կարևորությունը:
Ուսումնառության արդյունք 3	Լուծել պրոբլեմներ և կոնֆլիկտներ:
Կատարման չափանիշներ	ա. Բացահայտում է և ճիշտ է սահմանում պրոբլեմը տրված իրավիճակում, բ. Ճիշտ է վերլուծում պրոբլեմը, տալիս է լուծման ճիշտ տարբերակ, գ. Ճիշտ է գնահատում արդյունքը. դ. Բացահայտում է ցանկացած կոնֆլիկտի պատճառները. ե. Ճիշտ է ներկայացնում կոնֆլիկտի կանխարգելման եղանակները, կարողանում է տալ դրանց արագ ու արդյունավետ լուծումներ:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ ՕՊԵՐԱՏՈՐՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ՀՕՀ-3 - 09 - 001
Մոդուլի նպատակը	Տալ տարրական գիտելիքներ MICROSOFT WORD տեքստային խմբագրի մասին, ուսանողի մոտ զարգացնել տեքստային փաստաթղթերի պատրաստման, խմբագրման, դրանց ֆորմատավորման ու ձևավորման, ինչպես նաև փաստաթղթերի պահպանման, տպագրման և ինտերնետ ցանցում աշխատելու տարրական հմտություններ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարարման կարգակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	WORD ծրագիր (հիմնական տեղեկություններ)
Կատարման չափանիշներ	ա. իմանալ Microsoft Word ծրագրի պատուհանի կառուցվածքը բ. բացել նոր փաստաթուղթ գ. ստեղծաշարի օգնությամբ մուտքագրել տեքստ, մեծատառ նշաններ, սիմվոլներ, թվանշաններ, դ. տեղաշարժել Տեքստային ցուցիչը տեքստի մեջ ե. կատարել տարրական ուղղումներ տեքստում զ. փակել փաստաթուղթը է. բացել առկա փաստաթուղթը ը. իմանալ Zoom գործիքի հնարավորությունները
Ուսումնառության արդյունք 2	Տեքստերի տարրական ֆորմատավորում
Կատարման չափանիշներ	ա. պատրաստել Word ծրագիրը հայերեն և օտար լեզվով տեքստ մուտքագրելու համար բ. նշել բառերը և տեքստային հատվածները

	<p>գ. կատարել նուտքագրված տեքստի պարզագույն ֆորմատավորում`</p> <p>դ. կատարել տողերի հավասարեցում</p> <p>ե. փոխել միջտողային տարածությունները</p> <p>զ. փոխել տեքստի գույնը Font Color գործիքով</p> <p>է. փոխել տեքստի գունային ֆոնը Highlight գործիքով</p> <p>ը. փոխել պարբերության խորությունները լուսանցքներից</p> <p>թ. չեղյալ հայտարարել (հրաժարվել) ֆորմատավորման կատարված գործողությունները</p> <p>ժ. վերականգնել ֆորմատավորման չեղյալ հայտարարված գործողությունները</p> <p>ժա. կրկնել ֆորմատավորման վերջին գործողությունը</p> <p>ժբ. մենյուի File\Page Setup հրամանի օգնությամբ փոխել լուսանցքների խորությունները Top, Bottom, Left, Right թվային դաշտերի օգնությամբ, ընտրել էջի ուղղաձիգ (Portrait) կամ հորիզոնական (Landscape) դիրքերը, ընտրել թղթի չափերը Paper Size ցուցակի օգնությամբ</p> <p>ժգ. պատճենել տեքստը</p> <p>ժդ. տեղափոխել տեքստը</p> <p>ժե. տողադարձել տեքստը</p> <p>ժզ. համարակալել էջերը մենյուի Insert\Page Numbers... հրամանով</p>
ՈՒՏՈՒՆԱԶՈՒՅՈՒՄԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Փաստաթղթի պահպանում
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. իմանալ փաստաթղթերի պահպանման իմաստը,</p> <p>բ. պահպանել նոր ստեղծված փաստաթուղթը Save As... պատուհանի օգնությամբ</p> <p>գ. իմանալ փաստաթղթի ընթացիկ պահպանման նշանակությունը, պահպանել փաստաթղթում կատարված ընթացիկ ֆորմատավորումները և փոփոխությունները:</p>
ՈՒՏՈՒՆԱԶՈՒՅՈՒՄԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Աղյուսակների պատրաստում և խմբագրում
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. պատրաստել աղյուսակ,</p> <p>բ. աղյուսակի մեջ նուտքագրել տեքստ,</p> <p>գ. կատարել ուղղումներ ու լրացումներ աղյուսակի մեջ,</p> <p>դ. ավելացնել նոր տողեր և նոր սյուներ աղյուսակի մեջ,</p> <p>ե. ջնջել աղյուսակի տողերը և սյուները,</p> <p>զ. փոխել սյունակի լայնությունը Մկնիկի օգնությամբ,</p> <p>է. փոխել տողի բարձրությունը Մկնիկի օգնությամբ,</p> <p>ը. փոխել աղյուսակի գծերի գույնը,</p> <p>թ. գունավորել աղյուսակի տողը և սյունը Shading Color գործիքով:</p>
ՈՒՏՈՒՆԱԶՈՒՅՈՒՄԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 5	Գրաֆիկական խմբագրում և նկարագրում
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. գծագրել գրաֆիկական օբյեկտներ Draw, Line, Arrow, Rectangle, Oval գործիքներով,</p> <p>բ. գծագրել գրաֆիկական օբյեկտներ` օգտագործելով Autoshapes պատուհանի պատրաստի ձևերը,</p> <p>գ. գծագրել կանոնավոր պատկերներ,</p> <p>դ. ֆորմատավորել գրաֆիկական օբյեկտները` տեղափոխելով, պատճենելով, պատելով, շրջելով, չափերը փոխելով,</p> <p>ե. խմբավորել գրաֆիկական օբյեկտները,</p> <p>զ. հավասարեցնել գրաֆիկական օբյեկտները իրար նկատմամբ,</p> <p>է. գծագրել տեքստային բլոկներ,</p>

	<p>ը. գունավորել գրաֆիկական օբյեկտները, ք. երանգավորել գրաֆիկական օբյեկտները: ժ. ստվերավորել գրաֆիկական օբյեկտները:</p>
Ուսումնառության արդյունք 6	Փաստաթղթի տպագրում
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. իմանալ Նախադիտման (Print Preview) ռեժիմի նշանակությունը, բ. Նախադիտման ռեժիմում թերթել փաստաթուղթը, գ. իմանալ Print պատուհանի ֆունկցիաները, դ. տպագրել փաստաթուղթը:</p>
Ուսումնառության արդյունք 7	Ինտերնետում աշխատելու ինացություն
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. իմանալ Ինտերնետ հասկացության նշանակությունը, բ. ճանաչել Internet Explorer ծրագիրը, իմանալ դրա նշանակությունը, գ. իմանալ Ինտերնետային Հասցե հասկացությունը, դ. իմանալ History հրամանի նշանակությունը, ե. իմանալ Favorites հրամանի նշանակությունը, զ. իմանալ Stop հրամանի նշանակությունը, է. իմանալ Refresh հրամանի նշանակությունը, ը. իմանալ Back և Forward կոճակների նշանակությունը, թ. պատճենել տեքստային ինֆորմացիան ինտերնետային էջից, ժ. պատճենել գրաֆիկական ինֆորմացիան ինտերնետային էջից, ժա. իմանալ ինֆորմացիայի որոնման ինտերնետային ծառայությունները, ժբ. ըստ չափանիշների որոնել ինֆորմացիա, ժգ. ճիշտ օգտվել ինֆորմացիայի որոնման ինտերնետային ծառայություններից, ժդ. իմանալ էլեկտրոնային փոստի նշանակությունը, ժե. ուղարկել և ստանալ էլեկտրոնային նամակներ:</p>

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական կարողությունների մոդուլներ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ « ԱՎՏՈՄՈԲԻԼԱՅԻՆ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԻ ՄԱՍԻՆ ՀՀ ՕՐԵՆՔԻ ԴԻՄՆԱԴՐՈՒՅԹՆԵՐԸ, ՎԱՐՈՐԴԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱՎԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ՎՏՄՏՀ 3-09-001
Մոդուլի նպատակը	Ուսանողին ծանոթացնել ավտոմոբիլային տրանսպորտի մասին ՀՀ օրենքի հիմնական հասկացություններին, ավտոմոբիլային տրանսպորտի բնագավառում պետական կարգավորմանը և կառավարմանը, ավտոմոբիլային և պատվիրատուի իրավունքները, պարտականությունները, պատասխանատվությունը, բեռների բեռնման, բեռնաթափման, բարձրացման, իջեցման, տեղափոխման և տեղադրման անվտանգությանը ներկայացվող պահանջները՝ այդ թվում ավտոկռունկավարներին ներկայացվող պահանջները:
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ ավտոմոբիլային տրանսպորտի մասին ՀՀ օրենքի հիմնական հասկացությունների մեկնաբանությունը:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է մեկնաբանում օրենքի կարգավորման առարկան և գործողության ոլորտը բ. ճիշտ է մեկնաբանում ավտոմոբիլային տրանսպորտ, ավտոմոբիլային տրանսպորտի բնագավառ, ավտոտրանսպորտային գործունեության հասկացությունները գ. ճիշտ է մեկնաբանում ավտոտրանսպորտային գործունեության մասնակից, ավտոմոբիլային տրանսպորտի օբյեկտ, ընդհանուր օգտագործման ավտոմոբիլային տրանսպորտ, ավտոտրանսպորտային միջոց, ավտոկռունկ հասկացությունները դ. ճիշտ է մեկնաբանում ճանապարհային թերթիկ, երթուղային թերթիկ հասկացությունները ե. ճիշտ է մեկնաբանում ավտոմոբիլային տրանսպորտի շարժակազմի տեխնիկական շահագործում, տեխնիկական սպասարկումներ, նորոգումներ հասկացությունները:
Ուսումնառության արդյունք 2	Գիտենալ ավտոմոբիլային տրանսպորտի բնագավառում պետական կարգավորման և կառավարման հիմնադրույթները:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է մեկնաբանում ընդհանուր օգտագործման ավտոմոբիլային տրանսպորտի բնագավառում պետական կարգավորման նպատակները բ. ճիշտ է ներկայացնում պետական կարգավորման ձևերը ավտոմոբիլային տրանսպորտի բնագավառում գ. ճիշտ է մեկնաբանում ավտոմոբիլային տրանսպորտի բնագավառի պետական կառավարումը դ. ճիշտ է մեկնաբանում լիցենզավորումը և ապահովագրությունը ավտոմոբիլային տրանսպորտում ինչպես նաև ավտոկռունկով ծառայությունների մատուցման բնագավառում
Ուսումնառության արդյունք 3	Գիտենալ ավտոկռունկներով բեռների բեռնման, բեռնաթափման, բարձրացման, իջեցման, տեղափոխման և տեղադրման աշխատանքների կազմակերպման սկզբունքները և հիմնադրույթները

Կատարման չափանիշներ	ա. Գիտենա ավտոկռունկներով բեռների բեռնման և բեռնաթափման աշխատանքների կազմակերպման սկզբունքները և հիմնադրույթները, բ. Գիտենա ավտոկռունկներով բեռների բարձրացման և իջեցման աշխատանքների կազմակերպման սկզբունքները և հիմնադրույթները գ. Գիտենա ավտոկռունկներով բեռների տեղափոխման և տեղադրման աշխատանքների կազմակերպման սկզբունքները և հիմնադրույթները դ. Գիտենա ավտոկռունկներով բեռների հետ կատարվող աշխատանքներին ներկայացվող հիմնական պահանջները
Ուսումնառության արդյունք 4	Գիտենալ պատվիրատուի հիմնական իրավունքները, պարտականությունները և պատասխանատվությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. Գիտենա պատվիրատուի իրավունքները բ. Գիտենա պատվիրատուի պարտականությունները գ. Գիտենա պատվիրատուի պատասխանատվությունը
Ուսումնառության արդյունք 5	Գիտենալ ավտոկռունկներով բեռների բեռնման, բեռնաթափման, բարձրացման, իջեցման, տեղափոխման և տեղադրման անվտանգությանը ներկայացվող հիմնական պահանջները
Կատարման չափանիշներ	ա. Գիտի ավտոտրանսպորտային միջոցների անվտանգությանը ներկայացվող հիմնական պահանջները բ. Գիտի ավտոկռունկների անվտանգությանը ներկայացվող հիմնական պահանջները գ. Գիտի ավտոկռունկներով բեռների բեռնման, բեռնաթափման, բարձրացման, իջեցման, տեղափոխման և տեղադրման անվտանգությանը ներկայացվող հիմնական պահանջները
Ուսումնառության արդյունք 6	Գիտենալ ավտովարորդին (ավտոկռունկավարին) ներկայացվող պահանջները, հիմնական իրավունքները, պարտականությունները և պատասխանատվությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. Գիտենալ համապատասխան ավտոտրանսպորտային միջոց վարելու անհրաժեշտ որակավորումը բ. Գիտենալ օրվա ընթացքում ավտովարորդի կողմից ավտոմոբիլի վարման առավելագույն տևողությունը և ավտոկռունկավարի կողմից ավտոկռունկը աշխատեցնելու առավելագույն տևողությունը գ. Գիտենալ ավտոկռունկի վարման առավելագույն տևողությունը շաբաթվա ընթացքում դ. Գիտենալ ավտոկռունկավարի ամենօրյա հանգստի ժամանակը ե. Գիտենալ առանց ընդմիջման ավտոկռունկի օգտագործման առավելագույն ժամանակը զ. Գիտենալ վարորդի և ավտոկռունկավարի հիմնական իրավունքները և պարտականությունները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՃԱՆԱԴՊԱՐԳԱՅԻՆ ԵՐԹԵՎԵԿՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ՎՏՄՏՇ 3 -09-005
Մոդուլի նպատակը	Ավարտելով այս մոդուլը ուսանողը, համաձայն «Ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման մասին» ՀՀ օրենքի, ձեռք կբերի ՀՀ-ում գործող ճանապարհային երթևեկության կանոնների վերաբերյալ տեսական և կիրառական գիտելիքներ:
Մոդուլի տևողությունը	108 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ «Ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման մասին» ՀՀ օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացությունները:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ընկալում և բացատրում գործող օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացությունները: բ. ճիշտ է ներկայացնում ճանապարհային երթևեկության մասնակիցների հիմնական իրավունքներն ու

	<p>պարտականությունները,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում տրանսպորտային միջոցների սեփականատիրոջ, վարորդի, հետիոտների և ուղևորների հիմնական պարտականություններն ու իրավունքները՝ համաձայն ՀՀ կառավարության 28.06.2007 թիվ 955-Ն որոշման:</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում տրանսպորտային միջոցների դասակարգման և դրանց վարման թույլտվության իրավունքները՝ համաձայն «Ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման մասին» ՀՀ օրենքի:</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ Հայաստանի Հանրապետության ճանապարհային երթևեկության կանոնները:
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է բացատրում ՀՀ ճանապարհային երթևեկության կանոնների ընդհանուր դրույթները</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում ՀՀ ճանապարհային երթևեկության կանոններով սահմանված լուսացույցի և կարգավորողի ազդանշանները</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում վթարային ազդանշանի և «Վթարային կանգառ» ճանաչման նշանի կիրառումը</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում հատուկ ազդանշանի կիրառումը:</p> <p>ե. ճիշտ է ներկայացնում երթևեկության սկիզբը, մանևրումը, տրանսպորտային միջոցների դասավորումը երթևեկելի մասում, վազանցը, երթևեկության արագությունը, կանգառը և կայանումը, խաչմերուկների անցումը, հետիոտնային անցումների հատումը, երթևեկությունը երկաթուղային գծանցներով, երթևեկությունը ավտոմայրուղիներով, երթևեկությունը բնակելի գոտիներում:</p> <p>զ. ճիշտ է ներկայացնում ընդհանուր օգտագործման տրանսպորտային միջոցների առավելությունը և դրանց կանգառ կետերի անցումը, արտաքին լուսային սարքերի և ծայնային ազդանշանների կիրառումը, մեխանիկական տրանսպորտային միջոցների քարշակումը, մարդկանց և բեռների փոխադրումները</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ ճանապարհային նշանները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում ճանապարհային նախազգուշացնող նշանները</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում առավելության նշանները</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում արգելող նշանները</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում թելադրող և հատուկ թելադրանքի նշանները</p> <p>ե. ճիշտ է ներկայացնում տեղեկատվության սպասարկման և լրացուցիչ տեղեկատվության (ցուցանակների) նշանները:</p>
Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանալ ճանապարհային գծանշանները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում ճանապարհային հորիզոնական գծանշանները և դրանց կիրառումը</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում ճանապարհային ուղղաձիգ գծանշանները և դրանց կիրառումը</p>
Ուսումնառության արդյունք 5	Իմանալ տրանսպորտային միջոցի ճանաչման նշանները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում «Ավտոգնացք», «Երկարաչափ տրանսպորտային միջոց», ճանաչման նշանները և նրանց ներկայացվող պահանջները</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում «Արագության սահմանափակում», «Դանդաղընթաց տրանսպորտային միջոց», «Երիտներ», «Մեծ եզրաչափերով բեռ», «Վտանգավոր բեռ», նշանները և դրանց ներկայացվող պահանջները</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում «Երեխաների փոխադրում», «Խուլ վարորդ», «Ուսումնական տրանսպորտային միջոց», «Վթարային կանգառ», «Բժիշկ», «Հաշմանդամ» նշանները և դրանց ներկայացվող պահանջները</p>
Ուսումնառության արդյունք 6	Իմանալ «Ճանապարհային երթևեկության կանոններ»-ի խախտումներից բխող վարչական իրավախախտումները և համապատասխան պատժամիջոցները (սանկցիաները):
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում ՀՀ-ում գործող ճանապարհային երթևեկության կանոնների իրավախախտումների հոդվածի դիսպոզիցիան (սանկցիան):</p> <p>ներկայացնում ՎԻՎՕ հոդվածը, մասը և համաձայն վարչական իրավախախտումների տեղեկատվի տուգանքաչափերը,</p>

	առաջին, երկրորդ և երրորդ անգամ, ինչպես նաև պաշտոնատար անձանց նկատմամբ խախտումների դեպքում:
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՎՏՈՎՈՒՆԿԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ՎՏՄՏՇ 3-09-002
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է զարգացնել ուսանողի հմտությունները և կիրառական գիտելիքները ավտոմոբիլների շարժիչների, ընթացքային մասերի, կռունկների կառուցվածքների և կառուցվածքային առանձնահատկությունների վերաբերյալ: Մոդուլը անհրաժեշտ կլինի ավտոկռունկավարներին, ինչպես նաև անձնական օգտագործման ավտոմոբիլներ շահագործող անձանց և վարձու աշխատող ավտոմեքենայի վարորդներին:
Մոդուլի տևողությունը	126 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել ավտոկռունկի դերն ու նշանակությունը շուկայական տնտեսության մեջ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ավտոկռունկի դերը, որպես բեռների բեռնման, բեռնաթափման, բարձրացման, իջեցման, տեղափոխման և տեղադրման աշխատանքների արդյունավետության բարձրացման կարևոր միջոց, բ. ճիշտ է բացատրում ավտոկռունկների դասակարգումը, գ. ճիշտ է ներկայացնում ավտոկռունկաշինության զարգացման հիմնական փուլերը,
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ ավտոկռունկի ընդհանուր կառուցվածքը, նրա հիմնական մասերի նշանակությունը և տեխնիկական բնութագրերը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում ավտոկռունկի ընդհանուր կառուցվածքը բ. ճիշտ է բացատրում ավտոկռունկի հիմնական մասերի նշանակությունը գ. ճիշտ է բացատրում ավտոկռունկի հիմնական մասերի փոխադարձ կապը և փոխազդեցությունը
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ ավտոմոբիլների ներքին այրման շարժիչների տեսակները, կառուցվածքային առանձնահատկությունները և կարողանալ գործնականում կիրառել այդ գիտելիքները: Գիտենալ շարժիչի տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում կարբյուրատորային, դիզելային և վառելանյութի ներարկումով շարժիչների աշխատանքի առանձնահատկությունները բ. ճիշտ է բացատրում ավտոմոբիլների ներքին այրման շարժիչների ընդհանուր կառուցվածքը գ. ճիշտ է ներկայացնում շուռտվիկ շարժաթևային մեխանիզմի շարժական և անշարժ մասերից յուրաքանչյուրի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը դ. ճիշտ է ներկայացնում գազաբաշխիչ մեխանիզմի նշանակությունը ե. ճիշտ է ներկայացնում փականային գազաբաշխիչ մեխանիզմի մեքենամասերից յուրաքանչյուրի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը: զ. ճիշտ է ներկայացնում հովացման համակարգի նշանակությունը: է. ճիշտ է ներկայացնում հովացման համակարգի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը ը. ճիշտ է ներկայացնում յուղման համակարգի նշանակությունը թ. ճիշտ է ներկայացնում մասերի յուղման առանձնահատկությունները: ժ. ճիշտ է ներկայացնում յուղման համակարգի յուրաքանչյուր մասի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը: ժա. ճիշտ է ներկայացնում սնման համակարգի նշանակությունը ժբ. ճիշտ է ներկայացնում կարբյուրատորային, դիզելային և վառելիքի ներարկումով սնման համակարգերի կառուցվածքային առանձնահատկությունները ժգ. ճիշտ է ներկայացնում սնման յուրաքանչյուր համակարգի հիմնական մասերի նշանակությունը և դրանց ընդհանուր

	<p>կառուցվածքը</p> <p>ժդ. ճիշտ է ներկայացնում վառոցքի համակարգի նշանակությունը</p> <p>ժե. ճիշտ է ներկայացնում վառոցքի համակարգի հիմնական մասերից յուրաքանչյուրի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը:</p> <p>ժզ. ճիշտ է ներկայացնում շաժիչի մեխանիզմների և համակարգերի տեխնիկական աշխատանքները:</p> <p>ժէ. ճիշտ է ներկայացնում շարժիչի աշխատանքի ընթացքում առաջացող հիմնական անսարքությունները:</p>
Ուսումնառության արդյունք 4	<p>Իմանալ ավտոկոռուցիչի շարժահաղորդակների տեսակները, կառուցվածքը, աշխատանքի առանձնահատկությունները և կարողանալ գործնականում կիրառել այդ գիտելիքները: Բացատրել շարժահաղորդակների ագրեգատների, մեխանիզմների տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները և կարողանալ գործնականում կիրառել այդ գիտելիքները: Բնութագրել շարժահաղորդակների հիմնական անսարքությունները</p>
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է բացատրում շարժահաղորդակի նշանակությունը և տեսակները</p> <p>բ. ճիշտ է բացատրում կցորդիչի նշանակությունը և տեսակները</p> <p>գ. ճիշտ ներկայացնում կցորդիչի յուրաքանչյուր մասի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը</p> <p>դ. ճիշտ է բացատրում փոխանցումների տուփի նշանակությունը և տեսակները</p> <p>ե. ճիշտ է ներկայացնում աստիճանավոր և անաստիճան փոխանցման տուփերի հիմնական մասերի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը</p> <p>զ. ճիշտ է բացատրում կարդանային փոխանցման նշանակությունը և տեսակները</p> <p>է. ճիշտ է ներկայացնում հավասար և անհավասար անկյունային արագության կարդանային փոխանցումների յուրաքանչյուր մասի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը:</p> <p>ը. ճիշտ է բացատրում բաշխիչ տուփի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը</p> <p>թ. ճիշտ է ներկայացնում բաշխիչ տուփի յուրաքանչյուր մասի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը</p> <p>ժ. ճիշտ է բացատրում տանող կամրջակի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը</p> <p>ժա. ճիշտ է ներկայացնում տանող կամրջակի յուրաքանչյուր մասի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը</p> <p>ժբ. ճիշտ է բացատրում առջևի տանող և ղեկավարվող անիվների հաղորդակների կառուցված քային առանձնահատկությունները</p> <p>ժգ. ճիշտ է ներկայացնում շարժահաղորդակի տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները</p> <p>ժդ. ճիշտ է ներկայացնում շարժահաղորդակի աշխատանքի ընթացքում առաջացող հիմնական անսարքությունները</p>
Ուսումնառության արդյունք 5	<p>Իմանալ ղեկային մեխանիզմի և արգելակային համակարգերի տեսակները, կառուցվածքային առանձնահատկությունները և կարողանալ գործնականում կիրառել այդ գիտելիքները: Բացատրել ղեկային վարման և արգելակային համակարգերի տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները և կարողանալ գործնականում կիրառել այդ գիտելիքները: Բնութագրել ղեկային վարման և արգելակային համակարգերի հիմնական անսարքությունները</p>
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է բացատրում ղեկային մեխանիզմի նշանակությունը, ընդհանուր կառուցվածքը</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում ղեկային մեխանիզմի նշանակությունը, տեսակները և թվարկում հիմնական մասերը</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում ղեկային մեխանիզմի յուրաքանչյուր մասի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում ղեկային շարժաբերի նշանակությունը, տեսակները, թվարկում հիմնական մասերը</p> <p>ե. ճիշտ է ներկայացնում ղեկային շարժաբերի յուրաքանչյուր հիմնական մասի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը</p> <p>զ. ճիշտ է ներկայացնում արգելակային համակարգի նշանակությունը, ընդհանուր կառուցվածքը, տեսակները,</p> <p>է. ճիշտ է ներկայացնում արգելակային մեխանիզմի նշանակությունը</p> <p>ը. ճիշտ է ներկայացնում թմբուկային և սկավառակային արգելակային մեխանիզմների յուրաքանչյուր մասի նշանակությունը</p>

	<p>և ընդհանուր կառուցվածքը</p> <p>թ. ճիշտ է ներկայացնում արգելակային հաղորդակի տեսակները և կառուցվածքային առանձնահատկությունները</p> <p>ժ. ճիշտ է ներկայացնում հիդրավլիկական արգելակային հաղորդակի հիմնական մասերի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը</p> <p>ժա. ճիշտ է ներկայացնում պնևմատիկ արգելակային հաղորդակի հիմնական մասերի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը</p> <p>ժբ. ճիշտ է ներկայացնում դեկային վարման տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները և աշխատանքի ընթացքում առաջացող հիմնական անսարքությունները</p> <p>ժգ. ճիշտ է ներկայացնում արգելակային համակարգի տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները և աշխատանքի ընթացքում առաջացող հիմնական անսարքությունները</p> <p>ժդ. ճիշտ է ներկայացնում պտտվող պլատֆորմի և վերամբարձ մեխանիզմների արգելակման համակարգերը</p>
<p>ՈՒՏՈՒՆՆԱԹՈՒՅՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 6</p>	<p>Իմանալ կախոցների տեսակները, կառուցվածքային առանձնահատկությունները և կարողանալ գործնականում կիրառել այդ գիտելիքները: Բացատրել կախոցի տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները և կարողանալ գործնականում կիրառել այդ գիտելիքները: Բնութագրել կախոցի հիմնական անսարքությունները</p>
<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<p>ա. ճիշտ է բացատրում կախոցների նշանակությունը, տեսակները</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում կախյալ կախոցի ընդհանուր կառուցվածքը և թվարկում հիմնական մասերը</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում կախյալ կախոցի յուրաքանչյուր մասի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում անկախ կախոցի ընդհանուր կառուցվածքը և թվարկում հիմնական մասերը</p> <p>ե. ճիշտ է ներկայացնում անկախ կախոցի յուրաքանչյուր մասի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը</p> <p>զ. ճիշտ է ներկայացնում կախոցի տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները</p> <p>է. ճիշտ է ներկայացնում կախոցի աշխատանքի ընթացքում առաջացող հիմնական անսարքությունները</p>
<p>ՈՒՏՈՒՆՆԱԹՈՒՅՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 7</p>	<p>Իմանալ կռունկների տեսակները, կառուցվածքային առանձնահատկությունները, աշխատանքի սկզբունքը և կարողանալ գործնականում կիրառել այդ գիտելիքները: Բացատրել կռունկի տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները և կարողանալ գործնականում կիրառել այդ գիտելիքները, բնութագրել կռունկի հիմնական անսարքությունները</p>
<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<p>ա. ճիշտ է բացատրում կռունկի նշանակությունը, տեսակները</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում կռունկի ընդհանուր կառուցվածքը և նրա կառուցվածքային առանձնահատկությունները</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում կռունկի հիմնական մասերից յուրաքանչյուրի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը:</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում կռունկի տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները</p> <p>ե. ճիշտ է ներկայացնում կռունկի հիմնական անսարքությունները,</p> <p>զ. ճիշտ է բացատրում ավտոկռունկի մեխանիկական, հիդրավլիկական և էլեկտրական հաղորդակների (շարժաբերների) աշխատանքի սկզբունքը և նշանակությունը:</p> <p>է. ճիշտ է ներկայացնում ավտոկռունկի մեխանիկական, հիդրավլիկական և էլեկտրական հաղորդակների (շարժաբերների) առանձին հանգույցների և մասերի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը</p> <p>ը. ճիշտ է բացատրում պտտվող պլատֆորմի նշանակությունը և աշխատանքի սկզբունքը</p> <p>թ. ճիշտ է ներկայացնում պտտվող պլատֆորմի առանձին մասերի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը</p> <p>ժ. ճիշտ է ներկայացնում ճոպանների, ճախարակների և կարապիկների կառուցվածքն ու նշանակությունը</p> <p>ժա. ճիշտ է բացատրում սլաքների կառուցվածքը և նշանակությունը</p>

	ժբ. ճիշտ է բացատրում հակակշիռների դերն ու նշանակությունը
ՈՒՒՆԱՆՈՒՄԱՐՈՒՄ 8	Իմանալ անիվների կառուցվածքային առանձնահատկությունները և կարողանալ գործնականում կիրառել այդ գիտելիքները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում անիվների կառուցվածքը և թվարկում մասերը բ. ճիշտ է ներկայացնում անիվների յուրաքանչյուր մասի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը: գ. ճիշտ է ներկայացնում անիվների տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները դ. ճիշտ է ներկայացնում ավտոկռունկի շահագործման ընթացքում անիվների հիմնական անսարքությունները:
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՎԱՌԵԼԻՔԱՔՍԱՆՅՈՒԹԵՐ ԵՎ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՀԵՂՈՒԿՆԵՐ»	
Սողուլի դասիչը	ՎՏՄՏՇ 3-09-004
Սողուլի նպատակը	Ավարտելով այս մոդուլը՝ ուսանողը ձեռք կբերի ավտոկռունկներում կիրառվող վառելիքաքսանյութերի և տեխնիկական հեղուկների վերաբերյալ գիտելիքներ, ավտոկռունկի շահագործման ընթացքում դրանք կիրառելու հմտություններ:
Սողուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Սողուլի գնահատման կարգը	Սողուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒՒՆԱՆՈՒՄԱՐՈՒՄ 1	Բացատրել վառելիքաքսանյութերի և տեխնիկական հեղուկների դերը ավտոկռունկի արդյունավետ շահագործման, հուսալիության, երկարակեցության և անվտանգ շահագործման գործընթացում
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում վառելիքաքսանյութերի դերը ավտոմոբիլների շահագործման արդյունավետության բարձրացման գործընթացում բ. ճիշտ է բացատրում տեխնիկական հեղուկների դերը ավտոմոբիլի հուսալիության և երկարակեցության ապահովման համար գ. ճիշտ է ներկայացնում վառելիքաքսանյութերի դերը ավտոմոբիլի հուսալի աշխատանքը և երկարակեցությունը ապահովման համար դ. ճիշտ է ներկայացնում վառելիքաքսանյութերի և տեխնիկական հեղուկների դերը ավտոմոբիլը անվտանգ շահագործելիս:
ՈՒՒՆԱՆՈՒՄԱՐՈՒՄ 2	Ներկայացնել ավտոմոբիլային շարժիչներում օգտագործվող վառելանյութերի դասակարգումը, մակնիշավորումը և կիրառումը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ավտոմոբիլային վառելանյութերին ներկայացվող տեխնիկական շահագործման պահանջները բ. ճիշտ է ներկայացնում ավտոմոբիլային վառելանյութերի որակին ներկայացվող նորմատիվային պահանջները գ. ճիշտ է ներկայացնում ավտոմոբիլային բենզինների դասակարգումը, մակնիշավորումը և օգտագործումը դ. ճիշտ է ներկայացնում դիզելային վառելանյութերի դասակարգումը, մակնիշավորումը և օգտագործումը ե. ներկայացնում գազային վառելանյութերի տեսակները, մակնիշավորումը և օգտագործման բնագավառները:
ՈՒՒՆԱՆՈՒՄԱՐՈՒՄ 3	Ներկայացնել ավտոմեքենաների քսանյութերի դասակարգումը, մակնիշավորումը և օգտագործումը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում շարժիչային քսանյութերի դասակարգումը, մակնիշավորումը և օգտագործումը բ. ճիշտ է ներկայացնում շարժախաղողակներում կիրառվող քսանյութերի տեսակները և օգտագործումը գ. ճիշտ է ներկայացնում քսուքների տեսակները և օգտագործումը
ՈՒՒՆԱՆՈՒՄԱՐՈՒՄ 4	Ներկայացնել տեխնիկական հեղուկների նշանակությունը, տեսակները, օգտագործումը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ավտոմեքենայի շարժիչներում օգտագործվող հովացնող հեղուկների նշանակությունը, դասակարգումը բ. ճիշտ է ներկայացնում կցորդիչի հաղորդակում կիրառվող տեխնիկական հեղուկների նշանակությունը, դասակարգումը, մակնիշավորումը գ. ճիշտ է ներկայացնում արգելակային համակարգում կիրառվող տեխնիկական հեղուկների նշանակությունը,

	<p>դասակարգումը, մակնիշավորումը</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում հիդրավլիկական հաղորդակով աշխատող ավտոկռունկներում օգտագործվող տեխնիկական հեղուկների նշանակությունը, դասակարգումը, մակնիշավորումը</p> <p>ե. ճիշտ է ներկայացնում տեխնիկական հեղուկների դերը հիդրավլիկական հաղորդակների աշխատանքի արդյունավետության, հուսալիության և երկարակեցության բարձրացման գործում</p>
Ուսումնառության արդյունք 5	Բացատրել վառելիքաքսանյութերի և տեխնիկական հեղուկների պահպանման և լիցքավորման կանոնները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում բենզինների պահպանման և ավտոմոբիլի լիցքավորման կանոնները</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում դիզելային վառելիքի պահպանման և ավտոմոբիլի լիցքավորման կանոնները</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում հեղուկ գազի պահպանման և ավտոմոբիլի լիցքավորման կանոնները</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում բնական գազի պահպանման և ավտոմոբիլի լիցքավորման կանոնները</p> <p>ե. ճիշտ է ներկայացնում ավտոմոբիլային քսանյութերի պահպանման և ավտոմոբիլի լիցքավորման կանոնները</p> <p>զ. ճիշտ է ներկայացնում տեխնիկական հեղուկների պահպանման և ավտոմոբիլի լիցքավորման կանոնները:</p>
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՎՏՈՎՈՒՆԿԻ ԷԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ՎՏՄՏՇ 3-09-003
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է ուսանողին տալ գիտելիքներ ավտոկռունկի էլեկտրական սարքավորումների ընդհանուր կառուցվածքի, աշխատանքի սկզբունքի վերաբերյալ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի «ՎՏՄՏՇ- 3 – 09- 002» մոդուլը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ էլեկտրական հոսանքի և էլեկտրական շարժաբերների վերաբերյալ հիմնական տեղեկություններ
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրական շղթան, հաջորդական և զուգահեռ միացումները</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում փոփոխական հոսանքի գեներատորները և տրանսֆորմատորները</p> <p>գ. ճիշտ է կարգավորում գեներատորի շարժափոկի ձգվածությունը</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում ավտոկռունկների էլեկտրաշարժիչները, կառավարման և պաշտպանիչ ապարատները</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ ավտոկռունկների էլեկտրական սարքավորումների նշանակությունը, աշխատանքը, հիմնական կարգավորումները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է շարադրում էլեկտրական սարքավորումների հիմնական խմբերը՝ հոսանքի աղբյուրներ, վառոցի համակարգ, լուսավորման և լուսաազդանշանային համակարգ, ներկայացնելով դրանց նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը:</p> <p>բ. ճիշտ է շարադրում էլեկտրական սարքավորումների աշխատանքի սկզբունքները:</p> <p>գ. ճիշտ է շարադրում էլեկտրական սարքավորումների հիմնական կարգավորման սկզբունքները:</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	Ստուգել և սպասարկել մարտկոցային կուտակիչները, կատարել վառոցքի կարգավորում, կարգավորել ձայնային, լուսավորման և լուսաազդանշանային համակարգերը
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է շարադրում մարտկոցային կուտակիչների սպասարկման կարգը.</p> <p>բ. ճիշտ է ստուգում մարտկոցային կուտակիչների տեխնիկական վիճակը հատուկ գործիքների օգնությամբ:</p> <p>գ. ճիշտ է շարադրում վառոցքի կարգավորման ազդեցությունը շարժիչի աշխատանքի վրա.</p> <p>դ. ճիշտ է կատարում վառոցքի կարգավորումը:</p> <p>ե. ճիշտ է շարադրում ավտոկռունկի ձայնային, լուսավորման և լուսաազդանշանային համակարգերի կառուցվածքը.</p> <p>զ. ճիշտ է կարգավորում ավտոկռունկի լապտերների լուսավորվածությունը:</p>
Ուսումնառության արդյունք 4	Հայտնաբերել և պարզ եղանակներով վերացնել ավտոկռունկի էլեկտրասարքավորումների հիմնական անսարքությունները

Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է շարադրում էլեկտրասարքավորումների հիմնական անսարքությունները,</p> <p>բ. Կարողանում է հայտնաբերել հոսանքի աղբյուրների հիմնական պարզագույն անսարքությունները:</p> <p>գ. Կարողանում է հայտնաբերել վառոցքի համակարգի հիմնական պարզագույն անսարքությունները:</p> <p>դ. Կարողանում է հայտնաբերել լուսավորման և լուսաազդանշանային համակարգի հիմնական պարզագույն անսարքությունները:</p> <p>ե. Կարողանում է հայտնաբերել ավտոկռունկի բեռնման- բեռնաթափման մեխանիզմների լուսաազդանշանային համակարգի հիմնական պարզագույն անսարքությունները:</p>
ՄՈՂՈՒԽ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՎՏՈԿՈՒՆԿԻ ԱՆՎՏԱՆԳ ՎԱՐՄԱՆ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ՎՏՄՏՇ 3-09-006
Մոդուլի նպատակը	Ավարտելով այս մոդուլը՝ ուսանողը ձեռք կբերի ավտոկռունկի անվտանգ վարման անհրաժեշտ հմտություններ և գործնական գիտելիքներ:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Մինչև այս մոդուլի ուսումնասիրումը ուսանողը պետք է ծանոթ լինի «ՎՏՄՏՇ-3-09-002»», «ՎՏՄՏՇ-3-09-003», «ՎՏՄՏՇ-3-09-005» մոդուլներին: Հոգեբանաֆիզիոլոգիական վիճակի և առողջության համապատասխանությունը վարորդին ներկայացվող պահանջներին:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարարման կարգակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ անվտանգ երթևեկության վրա ազդող ավտոկռունկի հիմնական բնութագրերը և շահագործական գործոնները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է շարադրում ավտոկռունկի ծանրության կենտրոնի դիրքի և անվադողների ճանապարհի հետ կցորդման ազդեցությունը անվտանգ երթևեկության վրա:</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում միջին արագության և դանդաղեցման ընտրության նշանակությունը, իներցիայի և սահքի երևույթների դերը ավտոկռունկի վարման ժամանակ:</p> <p>գ. ճիշտ է շարադրում ավտոկռունկի անցողականության և մանևրողականության ազդեցությունը անվտանգ երթևեկության վրա:</p> <p>դ. ճիշտ է շարադրում ավտոկռունկի կայունության և կառավարելիության ազդեցությունը անվտանգ երթևեկության վրա:</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ երթի ընթացքում հոգեբանաֆիզիոլոգիական կողմնորոշման առանձնահատկությունները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է շարադրում տեսանելիության առանձնահատկությունները տարբեր բնակլիմայական ու ռելիեֆային պայմաններում, գործնականում ցուցաբերում է տեսողության համապատասխան որակներ:</p> <p>բ. ճիշտ է շարադրում արագության, տարածության և ժամանակի ընկալման կարևորությունը անվտանգ երթի ընթացքում և ցուցաբերում է համապատասխան հմտություններ:</p> <p>գ. ճիշտ է շարադրում ավտոմեքենայի և շրջապատի կողմից լրացուցիչ ձայնային, լուսային և այլ ազդանշանների ընկալման կարևորությունը ավտոկռունկի շարժման ընթացքում և ցուցաբերում դրանց ընկալման համապատասխան հմտություններ:</p> <p>դ. ճիշտ է մեկնաբանում այլ տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից կատարած սխալները և ցուցաբերում ճՏՊ-ից խուսափելու համապատասխան հմտություն:</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	Տիրապետել ավտոկռունկի վարման գործնական հմտություններին
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. Ելնելով երթևեկության անվտանգության, վարորդի հոգեբանաֆիզիոլոգիական առանձնահատկություններից՝ կարողանում է երթից առաջ ճիշտ դիրքավորվել վարորդի տեղում</p> <p>բ. Տիրապետում է արքսելերատորի օգտագործման գործնական հմտություններին</p> <p>գ. Կարողանում է կատարել ավտոկռունկի սահուն տեղաշարժ կանգնած դիրքից</p>

	<p>դ. Կարողանում է ճիշտ օգտվել ավտոկռուների դեկային և արգելակային համակարգերի կառավարման օրգաններից</p> <p>ե. Կարողանում է ճիշտ օգտվել լուսավորության, չափիչստուգիչ և ազդանշանային սարքերից</p> <p>զ. Կարողանում է սահուն կերպով իրականացնել ավտոկռուների ուղիղ, հետադարձ և շրջադարձային շարժումներ</p> <p>է. Կարողանում է սահուն և վարժ կերպով իրականացնել փոխանցումների տուփի կառավարումը:</p>
Ուսումնառության արդյունք 4	Կարողանալ վարել ավտոկռուներ իրական ճանապարհային շահագործական պայմաններում
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. Ճիշտ է կատարում ավտոկռուների դիրքավորումը և վերադիրքավորումը երթուղում՝ կախված ընտրված նպատակակետից և տրանսպորտային հոսքի ծանրաբեռնվածությունից</p> <p>բ. Ճիշտ է կիրառում ճանապարհային երթևեկության կանոնները շարժման ժամանակ</p> <p>գ. Ճիշտ է վարում ավտոկռուներ քաղաքային և միջքաղաքային ճանապարհային պայմաններում</p> <p>դ. Ճիշտ է վարում ավտոկռուներ տեսանելիության և ճանապարհային ու շահագործական տարբեր պայմաններում:</p>
Ուսումնառության արդյունք 5	Տիրապետել կռուների կառավարման հմտություններին
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. Կարողանում է ճիշտ օգտվել կռուների արգելակային համակարգի կառավարման օրգաններից</p> <p>բ. Կարողանում է կատարել բեռի սահուն բարձրացում</p> <p>գ. Կարողանում է կատարել բեռի սահուն իջեցում</p> <p>դ. Կարողանում է կատարել բեռի սահուն տեղափոխում և տեղադրում</p> <p>նում է ճիշտ օգտվել կռուների լուսաազդանշանային համակարգից:</p>
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	«ԲԵՌՆԵՐԻ ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄԸ, ԲԵՌՆԵՐԻ ԲԵՌՆԱՆ-ԲԵՌՆԱԹԱՓՄԱՆ, ԲԱՐՉՐԱՑՄԱՆ, ԻՋԵՑՄԱՆ, ՏԵՂԱՓՈԽՄԱՆ ԵՎ ՏԵՂԱԴՐՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆԸ»
Մոդուլի դասիչը	ՎՏՄՇ 3-09-007
Մոդուլի նպատակը	Ուսանողին ծանոթացնել բեռների տեսակներին, դրանց դասակարգման սկզբունքներին, բեռների փաթեթավորման և ամրացման պահանջներին, բեռնման բեռնաթափման գործընթացին, դրանց կատարման համար նախատեսված ժամանակի նորմերին, ինչպես նաև բեռնման-բեռնաթափման ժամանակ առավել հաճախ օգտագործվող տեխնիկական միջոցներին:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարարման կարգակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ բեռների տեսակները և դրանց դասակարգման սկզբունքները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. Ճիշտ է բացատրում բեռների տեսակները և դրանց դասակարգման ընդհանուր սկզբունքները,</p> <p>բ. Ճիշտ է ներկայացնում բեռների որակական հատկանիշները,</p> <p>գ. Ճիշտ է ներկայացնում տարբեր բեռների բեռնման-բեռնաթափման համար անհրաժեշտ տրանսպորտային միջոցներին ներկայացվող առանձնահատուկ պահանջները:</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ բեռների փաթեթավորման և ամրացման ձևերը
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. Ճիշտ է ներկայացնում փոխադրական տարային և բեռների փաթեթավորմանը ներկայացվող ընդհանուր պահանջները, ինչպես նաև դրանց պիտակավորումը</p> <p>բ. Ճիշտ է ներկայացնում վտանգավոր բեռների բեռնման-բեռնաթափման ժամանակ փոխադրական տարային և փաթեթավորմանը ներկայացվող առանձնահատուկ պահանջները,</p> <p>գ. Ճիշտ է ներկայացնում բեռների այն տեսակները, որոնք կարող են ներկայացվել բեռնման-բեռնաթափման առանց փաթեթավորման, ինչպես նաև այն բեռները որոնք պարտադիր ենթակա են փաթեթավորման,</p> <p>դ. Ճիշտ է ներկայացնում բեռները բեռնման-բեռնաթափման պրոցեսում ամրացնելու սկզբունքները և ձևերը,</p>

ՈՒՏՈՒՆԱՌՈՒՅՈՒՄԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Ծանոթ լինել բեռնման-բեռնաթափման գործընթացին, դրանցում օգտագործվող տեխնիկական միջոցներին
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում բեռնման-բեռնաթափման գործընթացը, այդ գործընթացի ազդեցությունը ավտոկռունկի ընդհանուր արտադրողականության վրա, բ. ճիշտ է ներկայացնում բեռնման-բեռնաթափման միջոցների դասակարգումը և դրանց աշխատանքի առանձնահատկությունները՝ կախված նյութերի տեսակներից և ձևերից գ. ճիշտ է ներկայացնում ավտոկռունկի կիրառման արդյունավետությունը տարբեր բեռների բեռնման-բեռնաթափման ժամանակ:
ՈՒՏՈՒՆԱՌՈՒՅՈՒՄԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Ծանոթ լինել բեռների բեռնման-բեռնաթափման, բարձրացման, իջեցման, տեղափոխման և տեղադրման աշխատանքների ընթացքում բեռների ամրացման ձևերին
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում բեռնման-բեռնաթափման աշխատանքների ժամանակ կիրառվող բեռների ամրացման ձևերը, բ. ճիշտ է ներկայացնում բեռնման-բեռնաթափման աշխատանքների ժամանակ ավտոկռունկների պարապուրդի վրա ազդող գործոնները, գ. ճիշտ է շարադրում բեռնման-բեռնաթափման աշխատանքների ընթացքում ավտոկռունկի պարապուրդի ժամանակի ընդհանուր կառուցվածքը և այդ ժամանակի առանձին տարրերի նվազեցման միջոցառումները,
ՈՒՏՈՒՆԱՌՈՒՅՈՒՄԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 5	Իմանալ կռունկի մեխանիզմների ու մասերի անսարքությունները և կռունկի շահագործումն արգելող պայմանները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում կռունկի հիդրոհամակարգում այն վնասվածքները, որոնց հետևանքով առաջանում է տեխնիկական հեղուկի արտահոսք և կռունկի շահագործումն արգելվում է: բ. ճիշտ է բացատրում ճոպանների, կեռի և սլաքի այն անսարքությունները, որոնց դեպքում կռունկի շահագործումն արգելվում է: գ. ճիշտ է բացատրում կռունկի պտտվող մասի արգելակային մեխանիզմների այն անսարքությունները, որոնց դեպքում կռունկի շահագործումն արգելվում է: դ. ճիշտ է բացատրում կռունկի անվտանգության սարքերի և սարքվածքների այն անսարքությունները, որոնց դեպքում կռունկի շահագործումն արգելվում է:
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԲԵՌՆԱՆ-ԲԵՌՆԱԹԱՓՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑՆԵՐ ԵՎ ՓԱՍՏԱԹՂԹԱՇՐՁԱՆԱՌՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ՎՏՄՏՇ 3-09-008
Մոդուլի նպատակը	Ուսանողին ծանոթացնել տարբեր տեսակի բեռների բեռնման-բեռնաթափման գործընթացների առանձնահատկություններին և համապատասխան փաստաթղթերի ձևակերպման սկզբունքներին:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Ուսանողը մինչ այս մոդուլի ուսումնասիրումը պետ է յուրացրած լինի «ՎՏՄՏՇ-3-09-002», «ՎՏՄՏՇ-3-09-007» մոդուլները
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒՏՈՒՆԱՌՈՒՅՈՒՄԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Կարողանալ օգտվել քարտեզներից և տեղանքի հատակագծերից աշխատանքի վայր հասնելու երթուղիները ուսումնասիրելու համար
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում տեղանքի հատակագծի և քարտեզի մասշտաբների տեսակները և կարողանում է հաշվել երկու կետերի միջև եղած հեռավորությունը, օգտվելով քարտեզներից բ. ճիշտ է բացատրում տեղանքի հատակագծերի և քարտեզների հորիզոնական գծերի իմաստը և կարողանում է օգտագործել դրանք տվյալ կետի հարաբերական և բացարձակ բարձրությունը հաշվարկելու համար: գ. ճիշտ է մեկնաբանում տեղանքի քարտեզների և հատակագծերի վրա կատարված պայմանական նշանակումների իմաստը:
ՈՒՏՈՒՆԱՌՈՒՅՈՒՄԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Իմանալ բեռնման-բեռնաթափման գործընթացի հիմնական բաղադրիչները և դրանց կատարման ժամանակ

	ավտոկռունկավարի պարտականությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում բեռնման-բեռնաթափման գործընթացի հիմնական բաղադրիչները (բեռի բարձրացում, տեղափոխում, իջեցում, տեղադրում) և այդ գործընթացի ժամանակ ավտոկռունկավարի գործողությունները, բ. ճիշտ է ներկայացնում ավտոկռունկը աշխատանքային դիրքի բերելու (մոնտաժում) և երթևեկության դիրքի ետ բերելու (ապամոնտաժում) գործընթացների հիմնական բաղադրիչները և դրանց ժամանակ ավտոկռունկավարի գործողությունները, գ. ճիշտ է ներկայացնում երթի դուրս գալուց առաջ, ինչպես նաև երթից վերադառնալուց հետո ավտոկռունկի հետ կապված պարտադիր գործողությունները,
ՈՒՏՈՒՆԱԶՈՒՅՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Իմանալ տարբեր տեսակի բեռների բեռնման-բեռնաթափման գործընթացների առանձնահատկությունները և դրանց ժամանակ ավտոկռունկավարի պարտադիր գործողությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում տարբեր տեսակի բեռների բեռնման-բեռնաթափման գործընթացների ընդհանուր նկարագիրը, և դրանց ժամանակ ավտոկռունկավարի պարտադիր գործողությունները, բ. ճիշտ է ներկայացնում ծանրաքաշ և ոչ գաբարիտային բեռների բեռնման-բեռնաթափման առանձնահատկությունները և կանոնները, գ. ճիշտ է ներկայացնում վտանգավոր բեռների բեռնման-բեռնաթափման առանձնահատկությունները և կանոնները, դ. ճիշտ է ներկայացնում պայթյունավտանգ բեռների բեռնման-բեռնաթափման առանձնահատկությունները և կանոնները, ե. ճիշտ է ներկայացնում շուտ փչացող բեռների բեռնման-բեռնաթափման առանձնահատկությունները և կանոնները, զ. ճիշտ է ներկայացնում սորուն և կիտովի բեռների բեռնման-բեռնաթափման առանձնահատկությունները և կանոնները, է. ճիշտ է ներկայացնում հեղուկ բեռների բեռնման-բեռնաթափման առանձնահատկությունները և կանոնները, ը. ճիշտ է ներկայացնում հատային բեռների բեռնման-բեռնաթափման առանձնահատկությունները և կանոնները, թ. ճիշտ է ներկայացնում շինարարական կառուցվածքների բեռնման-բեռնաթափման և մոնտաժման առանձնահատկությունները ու կանոնները, ժ. ճիշտ է ներկայացնում բեռնարկղերով բեռների բեռնման-բեռնաթափման առանձնահատկությունները և կանոնները:
ՈՒՏՈՒՆԱԶՈՒՅՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Իմանալ ավտոկռունկի աշխատանքի ժամանակ շրջանառվող փաստաթղթերի տեսակները և դրանց ձևակերպման սկզբունքները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ավտոկռունկավարին տրվող փաստաթղթերի տեսակները և դրանց ձևակերպման սկզբունքները բ. ճիշտ է ներկայացնում ավտոկռունկավարի գործողությունները կապված բեռնման-բեռնաթափման աշխատանքների ընթացքում շրջանառվող փաստաթղթերի պահպանման, ներկայացման և հանձնման կարգի հետ:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄՆ «ԱՎՏՈՏՐԱՆՄՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՇԱՅԱԳՈՐԾՈՒՄՆ ԱՐԳԵԼՈՂ ԱՆՍԱՐՔՈՒՅՈՒՄՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ՎՏՄՏՇ 3-09-009
Մոդուլի նպատակը	Ավարտելով այս մոդուլը ուսանողը ձեռք կբերի բավարար տեսական և գործնական գիտելիքներ ավտոտրանսպորտային միջոցների շահագործումն արգելող անսարքությունների և պայմանների վերաբերյալ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Ուսանողը մինչև այս մոդուլի ուսումնասիրումը պետք է իմանա «ՎՏՄՏՇ-3-09-002», «ՎՏՄՏՇ-3-09-006» մոդուլները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒՏՈՒՆԱԶՈՒՅՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Իմանալ արգելակային և ղեկային կառավարման համակարգերի անսարքություններն ու ավտոտրանսպորտային միջոցների շահագործումն արգելող պայմանները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում այն պայմանները, որոնք վերաբերում են արգելակային համակարգի այն անսարքություններին, որոնց դեպքում ավտոտրանսպորտային միջոցների շահագործումը արգելվում է:

	բ. ճիշտ է ներկայացնում այն պայմանները, որոնք վերաբերում են ավտոտրանսպորտային միջոցների ղեկային կառավարման համակարգի այն անսարքություններին, որոնց դեպքում ավտոտրանսպորտային միջոցների շահագործումը արգելվում է:
ՈՒՏՈՒՆՆԱԶՈՒՅՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Իմանալ արտաքին լուսային սարքերի անսարքություններն ու ավտոտրանսպորտային միջոցների շահագործումն արգելող պայմանները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում արտաքին լուսային սարքերի այն հնարավոր անսարքությունները, որոնց դեպքում ավտոտրանսպորտային միջոցների հետագա շահագործումը անթույլատրելի է բ. ճիշտ է ներկայացնում լատերների կարգավորումը, արտաքին լուսավորման սարքերի աշխատանքային ռեժիմները, լուսաանդրադարձիչների ադտոտվածության աստիճանը, առկայծող փարոսիկների տեղակայումը, արտաքին լուսային սարքերի ստանդարտների անհամապատասխանությունը, որոնց դեպքում ավտոտրանսպորտային միջոցների հետագա շահագործումը անթույլատրելի է:
ՈՒՏՈՒՆՆԱԶՈՒՅՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Իմանալ անիվների անսարքությունները և ավտոտրանսպորտային միջոցների շահագործումն արգելող պայմանները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում դողերի պահպանաչերտերի նախշանկարի մնացորդային բարձրության ստանդարտային չափերը, որոնց խախտման դեպքում արգելվում է ավտոտրանսպորտային միջոցների շահագործումը; բ. ճիշտ է ներկայացնում դողերի հենքերի տեղային վնասվածքները (անցքեր, կտրվածքներ, ճեղքակտրվածքներ), ինչպես նաև հիմնակմախքի շերտաբաժանումը, որոնց առկայության դեպքում չի թույլատրվում շահագործել ավտոտրանսպորտային միջոցները: գ. ճիշտ է բացատրում անվահեցի կամ անվասկավառակի ամրացումը, հնարավոր ճաքերը, որոնց առկայության դեպքում ավտոտրանսպորտային միջոցների հետագա շահագործումը անթույլատրելի է: դ. ճիշտ է բացատրում անվադողերի՝ ըստ չափերի և/կամ թույլատրելի բեռնվածության, համապատասխանությունը ավտոկռունկի տվյալ մոդելին: ե. ճիշտ է բացատրում այն երևույթները, որոնք կառաջանան, երբ ավտոտրանսպորտային միջոցի նույն սռնու վրա տեղակայվեն տարբեր նախշանկարներով կամ շառավիղներով դողեր, ինչպես նաև մեկնաբանում դրանց անթույլատրելիությունը:
ՈՒՏՈՒՆՆԱԶՈՒՅՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Իմանալ շարժիչի անսարքությունները ու ավտոտրանսպորտային միջոցի շահագործումն արգելող պայմանները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում արտածվող գազերում վնասակար նյութերի պարունակության կամ դրանց ծխայնության համապատասխանությունը ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված ցուցանիշներին: բ. ճիշտ է ներկայացնում այն բոլոր հնարավոր դեպքերը, երբ խախտված է սնման համակարգի հերմետիկությունը: գ. ճիշտ է ներկայացնում բանած գազերի արտածման համակարգի անսարքությունները: դ. ճիշտ է ներկայացնում այն դեպքը, երբ արտաքին աղմուկի թույլատրելի մակարդակը գերազանցում է ստանդարտով սահմանված մեծությունը: ե. ճիշտ է ներկայացնում այն բոլոր անսարքություններն ու պայմանները, որոնց դեպքում չի թույլատրվում ավտոտրանսպորտային միջոցի հետագա շահագործումը:
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՎՏՏՈՎՈՒՆԿՆԵՐԻ ՇԱՐՎՈՐԾՄԱՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՏԵԽՆԻԿԱՅԻ ԿԱՆՈՆՆԵՐԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ՎՏՏՇ 3-09-010
Մոդուլի նպատակը	Ավարտելով այս մոդուլը ուսանողը ձեռք կբերի անհրաժեշտ գիտելիքներ և հմտություններ ավտոկռունկի անվտանգ շահագործման վերաբերյալ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Ուսանողը մինչև այս մոդուլի ուսումնասիրումը պետք է իմանա «ՎՏՏՇ-3-09-002», «ՎՏՏՇ-3-09-006» մոդուլները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար

	մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ անվտանգության տեխնիկայի կանոնները ավտոկռունկի շահագործման և սպասարկման ժամանակ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում ավտոկռունկով աշխատելու թույլտվության կանոնները, որոնք հաստատվում են համապատասխան պետական մարմինների կողմից, բ. ճիշտ է ներկայացնում ավտոկռունկի շահագործումից առաջ ավտոկռունկավարի կողմից իրականացվող անհրաժեշտ գործողությունները, գ. ճիշտ է ներկայացնում բեռի անվտանգ բարձրացման պահանջները
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ շրջակա միջավայրի պահպանման կանոնները և հակահրդեհային միջոցառումները ավտոկռունկի շահագործման և սպասարկման ժամանակ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում ավտոկռունկի շահագործման և սպասարկման ժամանակ մթնոլորտ արտանետվող թունավոր գազերի և նյութերի նկատմամբ սահմանված նորմերը, բ. ճիշտ է ներկայացնում ավտոկռունկի շահագործման և սպասարկման ժամանակ հակահրդեհային միջոցառումները

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորման օրինակելի ուսումնական պլան

N	Առարկայախմբեր, առարկաներ և մոդուլներ	Շաբաթների թիվը	Ուսանողի առավելագույն բեռնվածությունը, ժամ	Պարտադիր լսարանային պարապմունքներ, ժամ	Ուսուցման երաշխավորվող տարին
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1	Հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի հիմունքներ		108	72	1
2	Քաղաքագիտության և սոցիոլոգիայի հիմունքներ		27	18	1
3	Իրավունքի հիմունքներ		54	36	1
4	Պատմություն		54	36	1
5	Օտար լեզու		90	60	1
6	Ֆիզիկական կուլտուրա		87	58	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		420	280	
	ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԵՎ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1	Էկոլոգիայի հիմունքներ		54	36	1
2	Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր		27	18	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		81	54	
	ԱՌԱՑՔԱՅԻՆ ՀՄՏՈՒՅՈՒՆՆԵՐ				
1	Աշխատանքի անվտանգություն և առաջին օգնություն		54	36	1
2	Հաղորդակցություն		27	18	1
3	Աշխատանքային խնդիրներ		27	18	1
4	Համակարգչային օպերատորության հիմունքներ		54	36	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		162	108	
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1	Ավտոմոբիլային տրանսպորտի մասին ՀՀ օրենքի հիմնադրույթները, վարորդի իրավունքներն ու պարտականությունները		81	54	1
2	Ճանապարհային երթևեկության կանոններ		162	108	1
3	Ավտոկռունկի ընդհանուր կառուցվածքը		189	126	1
4	Վառելիքաքսանյութեր և տեխնիկական հեղուկներ		54	36	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		486	324	
	ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1	Ավտոկռունկի էլեկտրական սարքավորումներ		54	36	1
2	Ավտոկռունկի անվտանգ վարման հմտություններ		108	72	1
3	Բեռների դասակարգումը, բեռների բեռնման-բեռնաթափման, բարձրացման, իջեցման, տեղափոխման և տեղադրման աշխատանքների հմտությունները		54	36	1
4	Բեռնման-բեռնաթափման գործընթացներ և փաստաթղթաշրջանառություն		27	18	1
5	Ավտոտրանսպորտային միջոցների շահագործումն արգելող անսարքություններն ու պայմանները		54	36	1
6	Ավտոկռունկների շահագործման անվտանգության տեխնիկայի կանոնները		27	18	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		324	216	
	ԸՆՏՐՈՎԻ		54	36	1
	ՊԱՀՈՒՏԱՅԻՆ ԺԱՄԵՐ		39	26	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	29	1566	1044	
	ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		100	100	
	ՆԱԽԱՄԻՐԱԿԱՆ ԱՌԱՐԿԱՆԵՐ				
	ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ	10			
	ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՈՒՄ	2			
	ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՍՓՈՓԻՉ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՈՒՄ	3			
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	44			